

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ Ι.ΔΙ.Σ.

Διεθνής Πολιτική και Ασφάλεια

Επιστημονικ-ός/ή υπεύθυν-ος/η:

- ♦ Καθηγήτρια Μαριλένα Κοππά
- ♦ Καθηγητής Χάρης Παπασωτηρίου

Αντικείμενο της Ε.Ο. είναι η μελέτη σύγχρονων ζητημάτων διεθνούς πολιτικής που αφορούν τις ΗΠΑ, την ΕΕ, το ΝΑΤΟ και κρίσιμες γεωπολιτικές περιφέρειες, όπως η Μέση Ανατολή, η Ανατολική Ασία και η Ευρασιατική Ένωση, με πρωτίστως εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Η δραστηριότητά της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, από την παραδοσιακή στρατηγική, τη στρατιωτική ιστορία και τη στρατηγική κουλτούρα έως σύγχρονα ζητήματα τρομοκρατίας και περιβαλλοντικής ασφάλειας. Στην Ε.Ο. συμμετέχουν πανεπιστημιακοί καθηγητές/ήτρίες, μέλη των ενόπλων δυνάμεων, μεταδιδακτορικοί ερευνητές και ερευνήτριες, καθώς και προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες και υποψήφιοι/ιες διδάκτορες/όρισες από διάφορα πανεπιστήμια. Κάθε χρόνο, περίπου 60 δόκιμοι ερευνητές/τριες συμμετέχουν στις ερευνητικές υπο-ομάδες του τομέα, οι εργασίες των οποίων οδηγούν στην περιοδική έκδοση των Τετραδίων Εργασίας της Ε.Ο.

Αμερικανική Πολιτική & Ευρωατλαντικές Σχέσεις

Επιστημονικοί υπεύθυνοι:

- ♦ Καθηγητής Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος
- ♦ Καθηγητής Χάρης Παπασωτηρίου

Αντικείμενο της Ε.Ο. είναι η μελέτη σύγχρονων ζητημάτων διεθνούς πολιτικής που αφορούν τις ΗΠΑ, την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ, καθώς και ζητημάτων αμερικανικής εσωτερικής πολιτικής, με έμφαση στις πολιτικές, θεσμικές και γεωστρατηγικές εξελίξεις που επηρεάζουν το διεθνές σύστημα. Η δραστηριότητά της έχει τόσο ερευνητικό όσο και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η αμερικανική εξωτερική πολιτική, οι διατλαντικές σχέσεις, η ευρωπαϊκή ασφάλεια, η στρατηγική του ΝΑΤΟ, οι διεθνείς κρίσεις, η πολιτική ηγεσία στις ΗΠΑ, οι εκλογικές διαδικασίες, καθώς και οι κοινωνικές και πολιτικές μεταβολές που διαμορφώνουν τη σύγχρονη αμερικανική πραγματικότητα.

Ρωσία, Ευρασία και Νότιο-ανατολική Ευρώπη

Επιστημονικ-ή/ός υπεύθυν-η/ος:

- ♦ Καθηγήτρια Μαριλένα Κοππά
- ♦ Καθηγητής Κώστας Υφαντής

Η Ε.Ο. Ρωσίας Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης δημιουργήθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου τον Νοέμβριο του 2004. Τον Σεπτέμβριο του 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΔΙΣ ενέκρινε την επέκταση των δραστηριοτήτων του Κέντρου, το οποίο μετονομάστηκε σε Κέντρο Ρωσίας, Ευρασίας και Νότιο-ανατολικής Ευρώπης. Ασχολείται με τη μελέτη και την ανάλυση των εξελίξεων στον ευρασιατικό χώρο με έμφαση στην περιοχή της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, καθώς και στην Νότιο-ανατολική Ευρώπη. Το ερευνητικό πεδίο καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο του μετασοβιετικού χώρου και της Νότιο-ανατολικής Ευρώπης, όπως αυτός εκτείνεται από την Θάλασσα της Βαλτικής μέχρι την Ιαπωνία και ο οποίος διατηρεί γεωγραφική εγγύτητα με ασταθείς περιοχές του πλανήτη όπως η Μέση Ανατολή, η Ανατολική Ασία, καθώς και τα Βαλκάνια.

Ανατολική Ασία

Επιστημονικοί υπεύθυνοι:

- ♦ Καθηγητής Χάρης Παπασωτηρίου
- ♦ Επίκουρος Καθηγητής Κωνσταντίνος Τσιμώνης

Η Ε.Ο. ασχολείται με τη μελέτη και ανάλυση των γεωπολιτικών, οικονομικών και στρατηγικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Ασίας, εξετάζοντας τον ρόλο της περιοχής στο σύγχρονο διεθνές σύστημα και τις δυναμικές που διαμορφώνουν την περιφερειακή και παγκόσμια ισορροπία ισχύος. Η δραστηριότητά της έχει ερευνητικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και επικεντρώνεται ιδιαίτερα σε χώρες-κλειδιά, όπως η Κίνα, η Ιαπωνία, η Νότια Κορέα και η Ταϊβάν, παρακολουθώντας τις πολιτικές, οικονομικές και στρατηγικές σχέσεις τόσο μεταξύ τους όσο και με μεγάλες παγκόσμιες και περιφερειακές δυνάμεις, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ρωσία. Η Ε.Ο. μελετά ζητήματα που αφορούν την περιφερειακή ασφάλεια, τις εμπορικές και τεχνολογικές ανταγωνιστικότητες, τις θαλάσσιες διεκδικήσεις, τις ενεργειακές διαδρομές, την άνοδο της Κίνας, τις εξελίξεις στην Ινδο-Ειρηνική στρατηγική, καθώς και τις επιπτώσεις των διεθνών κρίσεων στην περιοχή της Ανατολικής Ασίας. Παράλληλα, εξετάζει τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές που επηρεάζουν τις χώρες της περιοχής και τον τρόπο με τον οποίο αυτές επαναπροσδιορίζουν τη θέση τους στο διεθνές περιβάλλον.

Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση

Επιστημονικ-οί/ή υπεύθυν-οι/η:

- ♦ Καθηγητής Κωνσταντίνος Λάβδας
- ♦ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Βασιλική Καραγεώργου
- ♦ Επίκουρος Καθηγητής Χρήστος Κουρτέλης
- ♦ Επίκουρος Καθηγητής Άγγελος Αγγέλου

Η Ε.Ο. συγκροτείται από ομάδα επιστημόνων του ΙΔΙΣ, οι οποίοι ασχολούνται συστηματικά με τη μελέτη του φαινομένου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και ειδικότερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξετάζοντας τις πολιτικές, πολιτειακές, θεσμικές, οργανωτικές, οικονομικές και κοινωνικές της διαστάσεις. Η δραστηριότητά της έχει πρωτίστως ερευνητικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στην ανάλυση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων, της λειτουργίας των ευρωπαϊκών θεσμών, των δημόσιων πολιτικών της ΕΕ, καθώς και των σύγχρονων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, όπως η δημοκρατική νομιμοποίηση, η διεύρυνση, η οικονομική διακυβέρνηση, η μεταναστευτική πολιτική, η ενεργειακή ασφάλεια και η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας. Μέσα από ερευνητικές δράσεις, επιστημονικές δημοσιεύσεις, συνέδρια, σεμινάρια και ομάδες εργασίας, η Ε.Ο. επιδιώκει την προώθηση της γνώσης και την ενίσχυση του δημόσιου διαλόγου σχετικά με τον ρόλο και την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύγχρονο διεθνές περιβάλλον.

Διεθνές Δίκαιο

Επιστημονικές υπεύθυνες:

- ♦ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Σοφία Γαλάνη
- ♦ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ντανιέλλα Μαρούδα

Αντικείμενο της Ε.Ο. είναι η μελέτη ζητημάτων διεθνούς δικαίου, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και θαλάσσιας ασφάλειας, με έμφαση στις σύγχρονες διεθνείς προκλήσεις και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία του ανθρώπου και την ασφάλεια στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η δραστηριότητά της έχει πρωτίστως εκπαιδευτικό και ερευνητικό χαρακτήρα και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, από το Δίκαιο της Θάλασσας, τις διεθνείς συμβάσεις και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έως ζητήματα ένοπλων συγκρούσεων, προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, ανθρωπιστικών κρίσεων, θαλάσσιας στρατηγικής και περιβαλλοντικής ασφάλειας.

Μελέτη Μετανάστευσης και του Εκτοπισμού

Επιστημονικές υπεύθυνες:

- ♦ Ομότιμη Καθηγήτρια Ξανθή Πετρινιώτη
- ♦ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Χαρά Καραγιαννοπούλου

Εξετάζει τις μεταναστευτικές και προσφυγικές κινήσεις με εστίαση στην περιοχή της Μεσογείου. Τα τελευταία 30 χρόνια οι κινήσεις αυτές και οι ποικίλοι τρόποι αντίδρασης των εθνικών κυβερνήσεων και πιο πρόσφατα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν αναγάγει τη μετανάστευση σε θέμα «υψηλής πολιτικής». Η Ε.Ο. φιλοδοξεί να συνεχίσει την παράδοση του Μεσογειακού Παρατηρητηρίου Μετανάστευσης (Mediterranean Migration Observatory) το οποίο λειτούργησε στο ΙΔΙΣ την περίοδο 2004-2011 (υπό την καθοδήγηση του Martin Baldwin Edwards και της Ξανθής Πετρινιώτη) και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που να ενθαρρύνει τη διεξαγωγή ανεξάρτητης διεπιστημονικής έρευνας, να προσφέρει ευκαιρίες διαλόγου μεταξύ των ερευνητών και των διαμορφωτών πολιτικής και να στηρίξει την εκπαιδευτική λειτουργία του Τμήματος ΔΕΣ.

Φιλοσοφία και Γνωσιολογία των Διεθνών Σχέσεων

Επιστημονικοί υπεύθυνοι:

- ♦ Καθηγητής Ανδρέας Γκόφας
- ♦ Καθηγητής Γιώργος Ευαγγελόπουλος
- ♦ Καθηγητής Βασίλειος Παϊπάης

Η Ε.Ο. ασχολείται με τη μελέτη των ιστορικών συνθηκών, των φιλοσοφικών θεμελίων και των κοινωνικών μηχανισμών παραγωγής γνώσης στο πεδίο των Διεθνών Σχέσεων, εξετάζοντας κριτικά την εξέλιξη, τη θεωρητική συγκρότηση και τις επιστημολογικές προσεγγίσεις του κλάδου. Η δραστηριότητά της έχει έντονα ερευνητικό και διεπιστημονικό χαρακτήρα, με στόχο τη διεύρυνση των ορίων και των δυνατοτήτων αναστοχαστικής μελέτης των Διεθνών Σχέσεων ως επιστημονικού πεδίου. Η Ε.Ο. εστιάζει στη διερεύνηση των θεωρητικών και φιλοσοφικών παραδόσεων που διαμόρφωσαν τις Διεθνείς Σχέσεις, στις σχέσεις γνώσης και εξουσίας, καθώς και στις κοινωνικές, πολιτισμικές και ιστορικές παραμέτρους που επηρεάζουν την παραγωγή και διάδοση της επιστημονικής γνώσης. Παράλληλα, εξετάζει τις προϋποθέσεις και τις προκλήσεις του αιτήματος μετατροπής των Διεθνών Σχέσεων σε μια πραγματικά παγκόσμια επιστήμη, μέσα από τη συμπερίληψη διαφορετικών θεωρητικών, γεωγραφικών και πολιτισμικών οπτικών πέρα από τις κυρίαρχες δυτικές προσεγγίσεις.